

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

č. 2023/008121

Záznam z prerokovania

pripomienok k zámeru vyhlásenia zón Národného parku Veľká Fatra a zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc ochranného pásma a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052, s tým kto ich podal.

Miesto prerokovania: Lesy SR, OZ Sever, Nám. M. R. Štefánika č. 1, 011 45 Žilina

Dátum prerokovania: 27. apríl 2023, 10.00 hod.

Prítomní: Podľa rozdeľovníka z listu č. OU-ZA-OSZP1-2023/008121-117 zo dňa 22.3.2023

Predmet prerokovania: *Zámer vyhlásenia zón Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052*

Obsah prerokovania :

Okresný úrad v sídle kraja Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Žilina“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 67 písm. p) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v súlade s ustanovením § 50 ods. 1 a 2 zákona, oznámil listom č. OU-ZA-OSZP1/2022/057415-001/Drn zo dňa 8.12.2022, vlastníkom, správcom a nájomcom pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou, dotknutým obciam a dotknutým orgánom štátnej správy zámer vyhlásiť zóny Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma podľa Projektu ochrany Národného parku Veľká Fatra a jeho ochranného pásma (SKUEV0238 Veľká Fatra) – ďalej len „zámer zonácie NP Veľká Fatra“, a návrh Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052– ďalej len „návrh programu starostlivosti o NP Veľká Fatra“. Projekt ochrany, ako aj návrh programu starostlivosti, vypracovala ako odborne spôsobilá osoba podľa § 55 ods. 1 zákona. Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine, v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR). Projekt ochrany je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny pre vyhlásenie alebo zmenu chráneného územia. Program starostlivosti je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny, v ktorej sú uvedené údaje o území národného parku a jeho prírodných hodnotách, ciele ochrany a opatrenia starostlivosti, ako aj zásady a regulatívy využívania územia národného parku v nadväznosti na jednotlivé ekologicko-funkčné priestory a zóny.

Podľa § 50 ods. 4 zákona vlastní, správca a nájomca dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia Okresným úradom Žilina podať k nemu písomné pripomienky Okresnému úradu Žilina. Vlastník dotknutého pozemku má právo v tej istej lehote sa vyjadriť k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 ods. 1 písm. a) až d) zákona. Okresný úrad Žilina listom č. OU-ZA-OSZP1/2023/008121-033 zo dňa 12.1.2023 oznámil predĺženie lehoty na podanie písomných pripomienok, k oznámenému zámeru zonácie NP Veľká Fatra a zverejnenému návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, a to do 28.2.2023. Orgán ochrany prírody je povinný pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal.

Na tunajší správny orgán boli zaslané pripomienky, ktoré boli prerokované s tými kto ich podal a zúčastnil sa prerokovania dňa 27.4.2023 od 10.00 hod., a tieto sú vyhodnotené v tabuľke uvádzanej v prílohe toho záznamu.

Obsahom prerokovania pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra najmä odôvodnenie zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, vymedzenie činností, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny alebo výkon, ktorých je zakázaný podľa zákona, spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.

Prerokovanie sa uskutočnilo v zmysle § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z., s nasledovnými okruhmi:

1. Podrobnejšie údaje o NP Veľká Fatra, jeho zónach a ochrannom pásme
2. Sumarizácia pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra.
3. Vyhodnotenie pripomienok ktoré boli prerokované s tými kto ich podal a zúčastnil sa prerokovania dňa 27.4.2023 od 10.00 hod.

1. Podrobnejšie údaje o NP Veľká Fatra, jeho zónach a ochrannom pásme:

Výmera národného parku	40 897,5822 ha
Súpis krajov a okresov	Žilinský kraj: okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok Banskobystrický kraj: okres Banská Bystrica
Katastrálne územia	Okres Martin: katastrálne územia Belá, Dulice, Blatnica, Folkušová, Necpaly, Turčianske Jaseno Okres Turčianske Teplice: katastrálne územia Mošovce, Rakša Okres Ružomberok: katastrálne územia Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok Okres Banská Bystrica: katastrálne územia Dolný Harmanec, Motyčky, Staré Hory, Turecká
Výmera zóna A – 5. stupeň ochrany	16 992,4287 ha
Charakteristika	Lesy ponechané na samovoľný vývoj, kde bude zabezpečená ochrana

a návrh využitia	<p>prirodzených procesov v lesných porastoch bez zásahu človeka s dosiahnutím rôznorodej štruktúry porastov s výskytom pôvodných druhov drevín typických pre biotopy Kr10(*4070) Kosodrevina, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva. Plánované opatrenia zabezpečia zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu aj druhov na lesné biotopy viazané. Z dôvodu ucelenosti a praktického hľadiska boli do A zóny zahrnuté aj niektoré lesné cesty, či vodné toky prechádzajúce cez porasty určené na bez zásah.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne A: ponechanie lesných porastov bez zásahu</p>
Výmera podzóny B1 – 4. stupeň ochrany	3 544,0040 ha
Výmera podzóny B2 – 4. stupeň ochrany	2 383,8470 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Lesné porasty s osobitným režimom hospodárenia (s dôrazom na zachovanie priaznivého stavu biotopov druhov), kde lesohospodárske opatrenia budú zamerané len na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry v porastoch na stav blízky prírodnému lesu. Plánovanými opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Kr10 (*4070) Kosodrevina, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné. Opatrenia zabezpečia zlepšenie stavu lesných biotopov a druhov na ne viazaných, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov. Naplnením opatrení tohto cieľa sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov.</p> <p>Základný rámec opatrení v podzónach B1 a B2: v lesných porastoch jemné spôsoby obhospodarovania bez realizovania obnovy zamerané na postupnú úpravu drevinového zloženia a vytvorenie diferencovanej štruktúry porastov blízkej prirodzeným, či prírodným lesom. Na plochách s výskytom lúčnych a travinno-bylinných spoločenstiev tradičné spôsoby obhospodarovania (kosenie, pasenie) za účelom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov tohto typu a druhov na ne viazaných.</p>

Výmera zóny C – 3. stupeň ochrany	17 913,4454 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Lesné porasty s prírode blízkym obhospodarovaním, s cieľom dosiahnuť rôznorodú priestorovú a vekovú štruktúru s výskytom typických druhov pre biotopy Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov pri uplatňovaní princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa. Tiež trvalé trávne porasty, ostatné nelesné plochy s extenzívnym využívaním, vodné toky.</p> <p>Plánovanými opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre lesné biotopy; pravidelným obhospodarovaním a jeho podporou zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov trvalých trávnych porastov a druhov na ne viazaných; zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere a zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne C: uplatňovanie princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa. Na plochách trvalých trávnych porastov pravidelné obhospodarovanie kosením, pasením, v prípade potreby mulčovaním a odstraňovaním náletových drevín.</p>
Výmera zóny D – 2. stupeň ochrany	63,86 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Urbanizovaná oblasť, oblasť s pravidelným obhospodarovaním trvalých trávnych porastov a definovanými zásadami umiestňovania stavieb v tejto časti národného parku.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne D: Zastavané územia obcí, strediská cestovného ruchu, rozvojové plochy obcí podľa schválených ÚPD. Časti územia NP s prevažujúcou funkciou mimo výrazných záujmov ochrany prírody, kde prírodovedne a ochranný cenné plochy absentujú, alebo sú zastúpené minimálne, časti územia s nevyhnutným územným rozvojom obcí alebo existujúcich rekreačných a športových oblastí.</p>
Výmera ochranného pásma	26 182,27 ha (z toho 2. stupeň ochrany 25 114,97 ha, 3. stupeň ochrany 571,06 ha, 4. stupeň ochrany 152,31, 5. stupeň ochrany 343,93 ha)
Súpis krajov a okresov	Žilinský kraj: okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok, Dolný Kubín Banskobystrický kraj: okres Banská Bystrica
Katastrálne územia	Okres Martin: katastrálne územia Belá, Dulice, Blatnica, Folkušová, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Konské, Podhradie, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok, Šútovo, Turany, Turčianska Štiavnička,

	<p>Turčianske Jaseno, Záborie</p> <p>Okres Turčianske Teplice: katastrálne územia Čremošné, Háj, Mošovce, Rakša, Turčiansky Michal</p> <p>Okres Ružomberok: katastrálne územia Hubová, Liptovská Osada, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany;</p> <p>Okres Banská Bystrica: katastrálne územia Dolný Harmanec, Harmanec, Staré Hory</p> <p>Okres Dolný Kubín: katastrálne územie Kraľovany</p>
Charakteristika a návrh využitia	Súčasťou ochranného pásma sú lesné porasty s potrebou starostlivosti zameranej na ochranu biotopov a druhov, lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov vybraných druhov vtákov, trvalé trávne porasty a ostatné plochy, orná pôdy, sady, záhrady, vodné plochy a zastavané plochy a nádvorja.

2. Sumarizácia pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra.

Na Okresný úrad Žilina boli zaslané pripomienky, ktoré nesúhlasili so zámerom vyhlásiť zóny Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma podľa Projektu ochrany Národného parku Veľká Fatra a jeho ochranného pásma (SKUEV0238 Veľká Fatra), a návrhom Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2052.

3. Vyhodnotenie pripomienok.

Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine, v súčinnosti s MŽP SR a Okresným úradom Žilina vyhodnotili pripomienky zaslané na tunajší úrad, tieto boli predmetom prerokovania s tým kto ich podal (vyhodnotenie je súčasťou príloh). Na uvedenom prerokovaní boli definované nasledovné argumenty zúčastnených: Po otvorení prerokovania pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra vystúpil:

Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o., Dolný Harmanec 51, 976 03 Dolný Harmanec

- Dotknutý subjekt sa odmietol prezentovať do prezenčnej listiny, následne predložil do rúk Okresného úradu Žilina písomné stanovisko zo dňa 27.04.2023 k prerokovaniu pripomienok podaných k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, v ktorom definovali nasledovné závery:
 - Do prerokovania pripomienok (dňa 27.4.2023) im nebolo doručené písomné stanovisko k predloženým pripomienkam, a pokladajú za neprípustné, aby sa vzhľadom na závažnosť zámeru, rozsahu dokumentov k zámeru a rozsahu pripomienok konalo iba ústne prerokovanie bez toho, aby bolo vopred doručené písomné vyjadrenie k pripomienkam.

- Subjekt považuje zámer za neprerokovaný a trvá v plnom znení na pôvodnom stanovisku zaslanom na Okresný úrad Žilina listom č. 164/2022-67 zo dňa 12.1.2023.

V neformálnej diskusii bolo daným subjektom uvedené:

- požadujú nový program starostlivosti o park s novými podmienkami v papierovej forme, ktorý si môžu podrobnejšie preštudovať a následne prerokovať
- deň pred prerokovaním návrhu zámeru, t. j. 26.04.2023, im bolo telefonicky oznámené, že návrh zámeru resp. znenie opatrení, s ktorými mali subjekty problém, sa precizovalo tak, aby opatrenia neboli obmedzujúce na celé porasty v rámci C zóny – teda konkrétne tak, že sa opatrenia vzťahujú iba na ochranné lesy.
- dohoda medzi dotknutým subjektom a Správou NP Veľká Fatra, že návrh bude zaslaný dotknutému subjektu
- dotknutý subjekt vyjadril obavu z novelizácie zákona. Nie je v ňom definovaná C zóna, definícia sa nachádza len v PSoL
- zóna B má po vyhlásení navrhovaného zámeru prejsť do zóny A, zamyslieť sa či je to vôbec potrebné keďže aj keď tam je momentálne B zóna i tak sa tam nachádzajú chránené prvky
- dotknutý subjekt predstrel otázku či bude vôbec možné v 5 – 3 stupni ochrany prírody vykonávať poľovnícku činnosť. Zo strany NP Veľká Fatra bolo podané vysvetlenie k problematike vykonávania poľovníckej činnosti v jednotlivých navrhovaných zónach.

Lesy SR, š.p., generálne riaditeľstvo, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica

- Zástupca Lesov SR, š. p. Banská Bystrica, a zástupcovia odštepných závodov predložili deklaratórne vyjadrenie k prerokovaniu pripomienok k Návrhu zonácie Národného parku Veľká Fatra, v ktorom definovali nasledovné závery:
 - Predložený zámer vyhlásenia Národného parku Veľká Fatra, podľa projektu ochrany a Programu starostlivosti nespĺňajú zákonom stanovené kritériá, kritériá IUCN, ani podmienky uvedené v Stratégii environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
 - Nesúhlasia s takýmto, podľa ich názoru účelovým administratívno-politickým postupom zonácie národného parku
 - Na základe všetkých zásadných pripomienok a námietok, žiadajú zámer vyhlásenia zón, dokument PO a PS stiahnuť z procesu vyhlasovania osobitne chránených častí prírody a krajiny a vrátiť túto dokumentáciu navrhovateľovi na prepracovanie na základe odborných a legislatívnych kritérií.
 - V rámci pragmatického zrealizovania zonácie NP Veľká Fatra žiada domapovať doposiaľ neidentifikované lokality a doplniť podklady nevyhnutné na vymedzenie reálnej (objektívnej) zonácie. Na základe týchto podkladov žiada následne vykonať prehľadnú, logicky odôvodniteľnú zonáciu, spĺňajúcu nielen legislatívne kritériá, ale aj tie odborné, ktoré budú zohľadňovať reálny stav pôvodnosti a prirodzenosti biotopov. Pri nedostatku biotopov požadovanej pôvodnosti a prirodzenosti je potrebné upraviť hranice tak, aby boli splnené zákonom stanovené limity, alebo

alternatívne použiť inú kategóriu chráneného územia IUCN ktorá bude lepšie zodpovedať skutočnosti.

Prílohy k záznamu:

- Vyhodnotenie pripomienok (zverejnené taktiež na úradnej tabuli úradu).

V Žiline, dňa 15.05.2023

Zapísal: Ing. Ďurian

Ing. Kubaščíková

Mgr. Buková

